

Energie Verslag Nederland 1996

Energiedistributie

Compromis over energievoorziening Leidsche Rijn	2
Contract tussen EZN en Philips voor levering elektriciteit	2
Energiebedrijven op andere markten	2
Invoering van een MKB-fonds door distributiesector	3
Nieuwe organisaties	4
Nieuwe warmte/kracht-centrales	4
Nieuwe windparken	4
Overeenstemming terugleververgoeding wind blijft uit	5
Reorganisaties in de distributiesector	5
Resultaten Milieu Actie Plan 1995	6
Variaties op groene stroom	8
Vergoeding mogelijk voor schade stroomstoringen	8

Compromis over energievoorziening Leidsche Rijn

Leidsche Rijn is een Vinex-locatie van 30.000 woningen op het gebied van de gemeenten Utrecht en Vleuten/de Meern, die nog volledig moet worden ingericht. De invulling van de energie-infrastructuur leidde in 1995 tot wrijvingen tussen de energiebedrijven GCN en REMU. In januari 1996 ontvangen de colleges van burgemeester en wethouders van de beide gemeenten een brief van GCN en REMU, waarin deze melden overeenstemming te hebben bereikt over de energievoorziening van Leidsche Rijn. Zij stellen voor dat het deel van Leidsche Rijn dat tot Vleuten/de Meern behoort, door GCN zal worden voorzien van een gasnet en HR-ketels en dat het Utrechtse deel van deze locatie door REMU wordt voorzien van stadsverwarming (warmtelevering). De gemeente Utrecht laat daarop een studie uitvoeren, waarin de door de distributiebedrijven voorgestelde energie-infrastructuur moet worden beoordeeld. Uiteindelijk leidt de studie ertoe dat de gemeente Utrecht de voorgestelde energie-infrastructuur accepteert. Een discussie over een gemeentelijke herindeling is voor de gemeente Vleuten/de Meern aanleiding om verdere besprekingen over de energievoorziening te staken. De betrokken partijen beschouwen de overeenkomst niet als de beste oplossing uit milieu-oogpunt, maar wel als het best mogelijke compromis.

Contract tussen EZN en Philips voor levering elektriciteit

EZN, het samenwerkingsverband tussen Delta Nutsbedrijven, PNEM en MEGA Limburg, sluit met Philips Nederland in december een contract voor vijf jaar voor de exclusieve levering van elektriciteit aan de zeventien fabriekscomplexen van Philips in Zuid-Nederland. Op deze manier worden kosten bespaard bij het inkopen van energie, hetgeen leidt tot een gunstige prijs voor Philips. Het is de bedoeling in de toekomst het contract uit te breiden naar vestigingen in de rest van het land en wellicht zelfs in België en Duitsland.

Energiebedrijven op andere markten

Energiebedrijven verlenen de laatste jaren ook andere diensten dan het leveren van energie. Ook op deze andere terreinen ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden. Een voorbeeld daarvan in 1996 is Energie Delfland, dat gaat samenwerken met de erkende gas- en watertechnische installateurs uit de regio voor de verhuur en het onderhoud van CV- en combi-ketels. Een tweede voorbeeld is EDON dat met het bedrijf Geas een energiewacht vormt voor het onderhoud van verwarmings- en warmwaterapparatuur. De meeste energiebedrijven zijn betrokken bij decentrale opwekking van warmte/kracht-centrales bij bedrijven, zoals Energiebedrijf Midden Holland dat samen met productiebedrijf EZH in 1996 een nieuwe onderneming vormt, Uni-corn B.V., die de energievoorziening van Unichema Chemie in Gouda gaat verzorgen. Ook steeds meer energiebedrijven gaan de buitenlandse markt op, zoals NUON die een dochtermaatschappij opricht voor activiteiten in met name Oost-Europa en Azië. Eneco gaat een samenwerkingsverband aan met het Ierse Transpower en verricht advieswerkzaamheden in Rusland en Polen.

Andere markten waarop de energiebedrijven zich begeven, zijn die van kabeltelevisie, telecommunicatie en milieu. Ook op deze markten gaan energiebedrijven samenwerkingsverbanden aan. In 1996 begeven EDON, NUON, REMU en Eneco zich op de kabelmarkt; meer dan de helft van de kabeltelevisieaansluitingen is in handen van 23 energiedistributiebedrijven. Een aantal distributiemaatschappijen neemt deel aan de

telecommunicatieonderneming Enertel. Tevens begeeft EDON zich in telecommunicatie met een dochtermaatschappij, CasTel. NUON start op dit gebied een samenwerking met Telecom Finland. EDON-dochter Hanze Milieu spreekt over een fusie met de VAM en met afvalverwerking Rijnmond. Ook Eneco Milieu zoekt samenwerking met de afvalindustrie.

In het kader van de Wet energiedistributie moeten al deze werkzaamheden, die niet direct op het gebied van energieleverantie liggen, worden ondergebracht bij afzonderlijke dochtermaatschappijen, die niet de naam en het logo van het distributiebedrijf mogen gebruiken, noch op enige andere manier door de moedermaatschappij mogen worden bevoordeeld.

Invoering van een MKB-fonds door distributiesector

Door het MKB-Nederland werd in maart 1995 het plan 'Energie besparen be(loont)d' gepresenteerd. Het plan stelde voor dat bedrijven binnen het MKB zelf een doelstelling voor energiebesparing bepalen en bij het bereiken hiervan een zekere bonus ontvangen in de vorm van een verlaging van het tarief voor gas en elektriciteit. De bonus zou kunnen worden betaald uit een op te richten fonds, waarin de door het MKB opgebrachte MAP-gelden, circa 80 miljoen gulden per jaar, terugvloeien. De kritiek van het MKB op de distributiesector is altijd geweest dat het MKB te weinig kan profiteren van de activiteiten die de sector in het kader van het MAP organiseert. Het MKB-fonds zou moeten worden beheerd door een onafhankelijk stichtingsbestuur, waarin naast de distributiesector ook de overheid en het MKB zelf een plaats hebben. De onderhandelingen die MKB-Nederland en EnergieNed voeren over concrete invulling van het plan verlopen stroef.

In februari 1996 lanceert het VNO-NCW ook een idee voor oprichting van een fonds dat energiebesparing in het MKB moet stimuleren. Hierbij zou een energiebesparende investering eerst door het fonds worden voorgeschoten waarna het betreffende bedrijf de investering en een lage rente via de energierekening afbetaalt. Volgens MKB-Nederland biedt het VNO-NCW-plan te weinig garanties dat betaalde MAP-gelden ook werkelijk besteed zullen worden in het MKB. Verder is MKB-Nederland verontwaardigd over het feit dat VNO-NCW overleg is gestart met EnergieNed zonder MKB-Nederland hier bij te betrekken.

Tijdens het kamerdebat over de Wet energiedistributie op 21 februari wordt een motie van PvdA-kamerlid Crone aangenomen waarin minister Wijers wordt aangespoord een MKB-fonds van 80 miljoen gulden op te richten, om kleinere bedrijven meer te laten profiteren van de MAP-heffing.

Uiteindelijk wordt door EnergieNed besloten tot oprichting van een MKB-fonds per 1 januari 1997. Kleinere ondernemingen kunnen vanaf die datum voor investeringen in energiebesparing een rentevoordeel van 3% ten opzichte van de gangbare marktrente krijgen. EnergieNed verwacht met het fonds de inspanningen voor CO₂-emissiereductie in de zakelijke markt te versterken. Met het fonds wordt gedeeltelijk tegemoetgekomen aan de wensen van MKB-Nederland. Of de door de sector betaalde MAP-bijdrage ook daadwerkelijk besteed zal worden binnen de sector blijft echter onduidelijk.

Nieuwe organisaties

In november 1996 richten vier organisaties die werken aan het stimuleren en toepassen van duurzame energie de Duurzame Energie Federatie op. Holland Solar en Ises Nederland (zonne-energie), Newin (windenergie) en Ode (Organisatie voor duurzame energie) willen als gelijkgestemde organisaties gezamenlijk kunnen reageren op beleidsvoornemens. Zo gaan de vier als DE Federatie inbreng leveren in uitvoeringsplannen in het kader van de Derde Energienota, en daaraan waar mogelijk zelf deelnemen. In het najaar van 1997 staat een brede conferentie over de toepassing van duurzame energie op het programma.

Eveneens in november wordt een branchevereniging voor warmte/kracht opgericht, Cogen Nederland. De branchevereniging staat open voor leveranciers van installaties en componenten, energieproductie- en -distributiebedrijven, adviesbureaus, onderzoeksinstituten, banken en gebruikers van warmte/kracht. De vereniging richt zich op het vergroten van de Nederlandse exportmogelijkheden voor warmte/kracht.

Eerder in het jaar richten Novem en EnergieNed het Informatiecentrum Biomassa op. Het doel is het bevorderen van decentrale thermische energiewinning uit biomassa, zoals resthoutverbranding in warmte/kracht-installaties. Het centrum geeft informatie over ontwikkelingen op het gebied van technologie, beleid en regelgeving en over de beschikbaarheid, prijs en kwaliteit van biomassa.

Nieuwe warmte/kracht-centrales

In het Gelderse Wapenveld wordt in januari een nieuwe warmte/kracht-centrale in gebruik genomen bij de Berghuizer Papierfabriek, die de centrale in een joint venture met NUON exploiteert. De centrale levert 90 ton stoom per uur, die wordt gebruikt voor de productie van papier. De 60 MW elektriciteit die wordt opgewekt, wordt teruggeleverd aan het openbare net.

Bij de Drenthse dorpen Erica en Klazienaveen worden in september twee nieuwe warmte/kracht-centrales in gebruik genomen, met elk een capaciteit van 67 MW aan elektriciteit en 60 MW aan warmte. De warmte wordt geleverd aan de glastuinbouw. De centrales behoren toe aan GasEDON, een samenwerkingsverband tussen Gasunie die het gas levert en distributiebedrijf EDON dat de stroom afneemt. Met het oog op de inpassing in het landschap moeten de centrales laag zijn. Dit wordt bereikt door de afgassenketels, die stoom opwekken en heet water produceren, liggend in plaats van staand te plaatsen en de luchtkoelers achter de centrale te zetten en niet erop. De bouw van de warmte/kracht-centrales past in de MAP-afspraken die gemaakt zijn tussen Gasunie, EDON, tuinders en de overheid. GasEDON schat dat door de centrales het gasverbruik van het gebied met 30% afneemt, zodat de uitstoot van CO₂ vermindert. Het project heeft van de Minister van VROM een groenverklaring gekregen in het kader van de Regeling Groen Beleggen.

Nieuwe windparken

Eind mei wordt in de Eemshaven het windpark Eemsmond officieel in gebruik genomen. Met een gezamenlijk vermogen van ruim 34 MW vormen de 94 windturbines het grootste windpark in Europa, dat 24.000 huishoudens van elektriciteit kan voorzien. Het windpark is eigendom van een samenwerkingsverband van distributiebedrijf

EDON en een Amerikaans bedrijf, Kenetech. Met de realisatie van dit windpark voldoet de provincie Groningen aan haar doelstelling voor het gebruik van windenergie. Volgens de afspraak tussen Rijk en provincies moet Groningen met 50 MW bijdragen aan de landelijke doelstelling van 1000 MW in het jaar 2000. Het windpark krijgt echter technische problemen met de turbinebladen.

NUON neemt in oktober de eerste negentien windmolens van het windpark 'IJssel-meerdijk' in gebruik. De molens staan in het water van het IJsselmeer, nabij de Ketelbrug bij rijksweg A6. Het park wordt uitgebreid tot een vermogen van 17 MW met nog negen molens.

In Oosterbierum opent NUON het windpark De Bjirmen, van twaalf turbines met elk een vermogen van 500 kW. Particulieren kunnen aan de exploitatie van dit windpark deelnemen door de aankoop van certificaten.

Overeenstemming terugleververgoeding wind blijft uit

De subsidieregeling windenergie die is getroffen voor 1995 en 1996, wordt in 1997 niet voortgezet. Onderhandelingen over een landelijk tarief tussen EnergieNed en Pawex, de organisatie van particuliere windenergie-exploitanten, lopen in november vast; het door Pawex gevraagde en door EnergieNed geboden tarief lopen te zeer uiteen. Het uitblijven van een accoord betekent, dat distributiebedrijven voor windenergie wettelijk niet meer hoeven te betalen dan de standaard terugleververgoeding, die te laag is voor een rendabele exploitatie. Het ligt echter in de verwachting dat individuele distributiebedrijven met exploitanten wel tot afspraken zullen komen voor rendabele vergoedingen. Pawex zoekt na het vastlopen van de onderhandelingen contact met de afzonderlijke distributiebedrijven. Als eerste maakt NUON zijn besluit bekend: NUON zal in 1997 het tarief van 1995 en 1996 handhaven.

De financiering van windenergie is met ingang van 1996 ingrijpend gewijzigd. De investeringssubsidie vervalt per 1 januari en ervoor in de plaats komen fiscale maatregelen, zoals de VAMIL. Het effect van deze veranderingen is nog niet duidelijk. Pawex signaleert als knelpunt bij de regeling VAMIL dat investeringen in windturbines door de fiscus slechts worden erkend bij een beperkte groep exploitanten, namelijk BV's, NV's en coöperaties, en voorziet hetzelfde probleem bij de EIA. Tevens wordt per 1 januari de regulerende energiebelasting (REB) ingevoerd. De distributiebedrijven moeten de heffing van 3 cent/kWh, die eindverbruikers betalen over duurzaam opgewekte elektriciteit, doorsluizen naar de producenten. De subsidieregeling windenergie 1995/1996 bevat over de terugsluis van de REB afspraken, behalve voor exploitanten met meerjarige contracten. Enkele distributiebedrijven verlagen in 1996 hun bijdrage aan de terugleververgoeding met het bedrag van de REB. De particuliere exploitanten van windturbines beschouwen dit als contractbreuk en eisen dat de terugsluis van de REB bovenop de afgesproken terugleververgoeding komt. De kwestie leidt tot kamervragen. Enkele exploitanten uit de Noord-Oostpolder spannen in het najaar een kort geding aan tegen EDON. De rechtbank in Zwolle verwijst de zaak door naar het Gerechtshof in Arnhem. Ook ENW in Noord-Holland en NUON in Flevoland worden voor de rechter gedaagd. De uitspraken vallen in 1997.

Reorganisaties in de distributiesector

Per 1 januari 1996 telt Nederland 36 distributiebedrijven, die gezamenlijk ruim 25 duizend mensen in dienst hebben. Een jaar daarvoor werkten er een kleine 26 duizend

mensen in 41 bedrijven. Op handen zijnde fusies en efficiëntie-operaties, het moeten afstoten van activiteiten op last van de Wet Energiedistributie en het streven naar één landelijk productiebedrijf, maken dat de afname van de hoeveelheid personeel nog een tijdje zal voortgaan. Bij de besprekingen voor de CAO van de Energie- en Nutsbedrijven begin 1996 wordt ervan uitgegaan dat 10 à 12% van de werknemers de komende jaren boventallig zal blijken. De werkgeversvereniging en de werknemersorganisaties komen overeen dat op bedrijfsniveau afspraken zullen worden gemaakt voor sociale plannen, die erop zijn gericht zoveel mogelijk werkgelegenheid te bewerkstelligen. Dit gebeurt onder andere door het bevorderen van de in- en externe mobiliteit, door de salaristabellen zo aan te passen dat instroom wordt bevorderd en door uitbestede activiteiten weer zelf te gaan verrichten.

De fusie van de vijf grootste Noord-Hollandse energiebedrijven, Haarlem, Zaanstreek/Waterland en Amsterdam, gasbedrijf Kop Noord-Holland en het PEN is per 1 januari 1996 een feit. Voortaan vormen ze samen Energie Noord-West NV (ENW), dat een gebied met 1,2 miljoen afnemers verzorgt. De fusie levert ENW over 1996 een besparing van f. 10 miljoen op. Wel zullen in de komende jaren 600 van de 3850 werknemers moeten afvloeien. Conform het sociaal plan zullen daarbij geen gedwongen ontslagen hoeven vallen.

Het Zeeuwse energiebedrijf Delta Nutsbedrijven meldt in november af te zien van een fusie met het Brabantse PNEM en met MEGA Limburg, waarmee het sinds 1993 de joint venture Energie Zuid-Nederland (EZN) vormt. Destijds werd ervan uitgegaan dat in de toekomst door een fusie met productiebedrijf EPZ een gecombineerd productie- en distributiebedrijf zou ontstaan. In het kader van de liberalisering van de energiemarkt gaan echter in 1996 conform het streven van minister Wijers besprekingen van start om te komen tot een fusie van de productiebedrijven onderling. Daarmee vervallen voor Delta de voordelen van een fusie met PNEM en MEGA Limburg, die getweeën het fusieproces voortzetten.

De gemeente Eindhoven wil zijn 50% aandeel in het Nutsbedrijf Regio Eindhoven kwijt aan de PNEM. De gemeente wil als overheid niet de risicodragende rol krijgen van aandeelhouder van een energiebedrijf in een vrije energiemarkt. Ook een aantal van de 54 gemeenten die tezamen een derde van de aandelen van MEGA Limburg bezitten, wil zijn aandeel in het energiebedrijf verkopen. Volgens de statuten kan dat alleen aan andere gemeenten of aan de andere aandeelhouder, de provincie. MEGA laat echter onderzoeken of privatisering, verkoop aan derden, mogelijk is. PNEM en NUON laten begin 1996 weten, dat zij verwachten binnen vijf jaar te zullen worden geprivatiseerd. Minister Wijers heeft in zijn brief aan de Tweede Kamer van november laten weten dat wat hem betreft privatisering pas na liberalisering aan de orde is. Hij overweegt aan geprivatiseerde distributiebedrijven geen vergunning te verlenen voor de levering aan gebonden klanten.

Resultaten Milieu Actie Plan 1995

Alle energiedistributiebedrijven voeren sinds 1994 het tweede Milieu Actie Plan uit. Daarmee wil de sector een bijdrage leveren aan het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen. Het MAP beoogt in het jaar 2000 een CO₂-reductie te bereiken van 17 miljoen ton ten opzichte van 1990. Dit betekent in termen van verzuring een reductie van zuurequivalenten met 0,27 miljard en in termen van bespaarde primaire

energie een besparing van 212 PJ. Het MAP geeft voor elke doelgroep een besparingsdoelstelling en een maatregelenpakket weer voor 1991-2000.

In mei 1996 maakt EnergieNed de resultaten van het tweede MAP over het jaar 1995 bekend. De in 1995 genomen maatregelen en verrichte inspanningen zullen resulteren in een vermindering van de CO₂-emissies met 1,65 miljoen ton in 2000, voor zuur-equivalenten geldt een reductie met 26,1 miljoen. De beoogde en gerealiseerde CO₂-reductie per doelgroep wordt weergegeven in onderstaande tabel. De energiebesparing bedraagt voor 1995 26,7 PJ, dat is 1,5% van het door de distributiebedrijven te beïnvloeden energieverbruik.

De resultaten over 1995 zijn beter dan die van 1994. Voor de doelgroep huishoudens is een breed maatregelenpakket in werking gesteld, variërend van stimulering van de aanschaf van HR-ketels tot bevordering van zongericht bouwen. De sector utiliteit loopt achter met het bereiken van de doelstelling. Het is een lastige sector waarbinnen energiebesparende investeringen minder makkelijk worden gedaan. De energiesector richt zich voor utiliteitsgebouwen op verwarming, verlichting en 'beter huishouden' door advisering en ondersteuning van maatregelen. De industrie, toegevoegd als doelgroep in 1994, is nog ver verwijderd van de doelstelling die de distributiesector heeft bepaald. De beste resultaten tot nu toe zijn geboekt bij de bulkchemie en de voedings- en genotmiddelen. De stijging van de resultaten bij de doelgroep warmtemarkt levert in 1995 de grootste bijdrage. Het gaat om maatregelen op het gebied van warmte/kracht-koppeling en warmtedistributie. Inzake duurzame energie heeft de sector zich in het tweede MAP een eigen doelstelling opgelegd: 2,8% van de elektriciteitsvraag in 2000 zal duurzaam moeten worden opgewekt. Met maatregelen op het gebied van vooral windenergie en daarnaast zonne-energie is in 1995 een CO₂-reductie bereikt van 28.000 ton. Dit komt overeen met 0,5% van de elektriciteitsvraag in 2000. Een grote inspanning is dus nog nodig in de komende jaren. Overige nieuwe technologieën, zoals reductie van netverliezen, voertuigen op aardgas en elektriciteit, gasexpansie en CO₂-bemesting, leveren een beperkte bijdrage aan de reductie van CO₂. Tenslotte heeft het gebruik van stortgas volgens EnergieNed een volwaardige plaats gekregen in het MAP: in 1995 werd met 9 stortgasprojecten een emissiereductie bereikt van ruim 0,2 Mton CO₂.

De distributiesector ontving in 1995 uit de zogeheten MAP-toeslag een bedrag van ruim 274 miljoen gulden. Hiervan werd 257 miljoen gulden aangewend voor subsidies, campagnes, investeringen en de kosten van uitvoering van de MAP-maatregelen. Een aantal bedrijven heeft ook eigen middelen ingezet, andere bedrijven hielden juist MAP-gelden over. Dit geld wordt gereserveerd voor activiteiten in komende jaren.

EnergieNed signaleert een aantal ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor de uitvoering van het MAP. De Wet energiedistributie vereist een duidelijke verantwoording inzake de (besteding van) de MAP-toeslag en de daarmee gestimuleerde maatregelen. Verder moeten de verschillende activiteiten die de sector heeft gestart zorgvuldig worden heroverwogen omdat de wet eventuele oneerlijke concurrentie wil uitsluiten. Ook de in de Derde Energienota uitgezette hoofdlijnen, meer marktwerking en toename van de energie-efficiëntie en het aandeel duurzame energie (respectievelijk 33% en 10% in 2020), zullen de distributiesector niet onberoerd laten. De consequenties van de regulerende energiebelasting zijn nog onduidelijk maar zullen wel meegenomen worden bij de opstelling van het derde MAP, het MAP-2000. Dit zal in 1997 verschijnen en doorlopen tot het jaar 2000.

De PNEM maakt in het voorjaar bekend dat het bedrijf de MAP-heffing per 1 juli 1996 zal afschaffen. PNEM vindt de MAP-activiteiten zo vanzelfsprekend dat zij niet naast de regulerende energiebelasting nog een extra toeslag wil heffen met hetzelfde doel. Bovendien heeft PNEM nog een reserve van 30 miljoen gulden aan MAP-gelden die nog niet besteed zijn. Alleen voor duurzame energie zal de consument extra moeten betalen via de regeling Groene stroom. Om de doelstelling voor het MAP toch te kunnen halen, verschuift PNEM de aandacht specifiek naar energie-efficiëntie bij bedrijven. Een activiteit zoals bevordering van isolerende maatregelen komt te vervallen, ondersteuning van acties voor spaarlampen en zonneboilers blijft bestaan. Minister Wijers laat naar aanleiding van kamervragen weten dat hij teleurgesteld is over de 'solo-actie' van PNEM.

Variaties op groene stroom

In navolging van de PNEM, die in 1995 begon met de levering van groene stroom, bieden in 1996 diverse distributiebedrijven elektriciteit uit duurzame energie aan tegen een apart, hoger tarief. De extra inkomsten worden gebruikt om de capaciteit voor elektriciteitswinning uit wind, water, zon of biomassa uit te breiden. Er zijn verschillen in de benaming die de distributiebedrijven ervoor hanteren. Zo leveren PNEM, EDON en Delta Nutsbedrijven groene stroom, spreken REMU, Eneco, ENW en MEGA Limburg van ecostroom en gebruikt NUON de naam natuurstroom. Ook de verplichtingen die de bedrijven zich opleggen verschillen. Alle bedrijven garanderen dat er niet meer elektriciteit als duurzaam wordt verkocht dan er in werkelijkheid duurzaam wordt opgewekt. PNEM, die de MAP-heffing heeft afgeschaft, gebruikt de extra inkomsten uit groene stroom voor het bereiken van de MAP-doelstelling van 2,8% duurzame elektriciteit in het jaar 2000. Andere bedrijven verplichten zich de extra inkomsten te investeren in duurzame capaciteit bovenop de MAP-doelstelling. De naleving van de verplichtingen wordt gecontroleerd. Voor de meeste distributiebedrijven is het Wereld Natuur Fonds (WNF) de controlerende instantie. Het WNF, dat het concept landelijk wil ondersteunen, hoopt op meer uniformiteit in de naamgeving, daar dit landelijke publiciteit zou vergemakkelijken. Ook het Ministerie van EZ werkt mee aan deze verkoopwijze van duurzame stroom. Het maakt hiervoor een uitzondering op de Maximum Eindverbruikers Tarieven en streeft daarnaast naar een verlaagd BTW-tarief voor duurzaam opgewekte elektriciteit.

Vergoeding mogelijk voor schade stroomstoringen

Consumenten kunnen in bepaalde gevallen een vergoeding krijgen voor schade aan hun eigendommen die veroorzaakt is door stroomstoringen. Het Haags Gerechtshof beslist op 27 juni dat particulieren de schade vergoed kunnen krijgen, wanneer deze buiten hun schuld is veroorzaakt door een stroomonderbreking die te wijten is aan het energiebedrijf. Distributiebedrijven mogen derhalve niet langer in hun algemene leveringsvoorwaarden opnemen dat aansprakelijkheid voor schade door stroomstoringen volledig wordt uitgesloten. EnergieNed moet haar leden daarvan op de hoogte stellen en haar modelvoorwaarden aanpassen. De uitspraak volgt in een geding, dat in 1994 door de Consumentenbond was aangespannen tegen EnergieNed en tegen Vewin, de organisatie van nutsbedrijven voor de levering van water. Een stroomstoring in het najaar van 1994 op de Veluwe, door de ontploffing van een verdeelstation bij Ede, was mede aanleiding voor de Consumentenbond de distributiesector voor de rechter te

dagen. De organisaties waren toen al twee jaar in onderhandeling over het artikel in de algemene voorwaarden dat de aansprakelijkheid regelt, zonder het eens te worden. Zowel EnergieNed als de Consumentenbond gaan eind 1996 tegen de uitspraak in cassatie. EnergieNed vindt dat er goede argumenten zijn voor uitsluiting van schade aan afnemers van stroom. Zo is de leveringszekerheid met 99,995 procent buitengewoon hoog en niet of nauwelijks te verbeteren; de oorzaak van onderbrekingen ligt veelal buiten het bedrijf. Ook zouden consumenten zich tegen optredende schade eenvoudig kunnen verzekeren. De Consumentenbond gaat in cassatie omdat het Hof geen uitspraak heeft gedaan over mogelijke aansprakelijkheid van distributiebedrijven voor schade door onderbreking van de levering van gas, warmte en water.

In afwachting van de uitspraak van de Hoge Raad stellen de distributiebedrijven als interimregeling in, dat meerdere schade boven f. 300 wordt vergoed, mits de consument kan aantonen dat de schuld bij het energiebedrijf ligt. De uitspraak wordt in 1997 verwacht.